

Kommunkansliet
Peter Freme

2013-04-17

Dnr KS 2013/0089-101

Till Kommunstyrelsen

Fråga om ljudupptagning vid Kommunstyrelsens samt Kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträden

I samband med sammanträden i Kommunstyrelsen samt Kommunstyrelsens arbetsutskott har fråga väckts angående huruvida ljudupptagning ska ske vid nämnda politiska organs sammanträden.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

Ljudupptagningar ska inte ske genom kommunens försorg vid Kommunstyrelsens samt Kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträden.

Redogörelse för ärendet

Den svenska lagstiftningen rörande öppna sammanträden – som en del av offentlighetsprincipen

En del av den svenska grundlagen och offentlighetsprincipen utgörs av en rätt för allmänheten att närvara vid sammanträden med politiska församlingarna. Av Riksdagsordningen (RO) 2 kap. 4 § följer att "sammanträden med kammaren är offentliga" och i Kommunallagen (KL) 5 kap. 38 § stadgas att "fullmäktiges sammanträden är offentliga". Kommunala nämnders sammanträden är enligt huvudregeln *inte* offentliga.

Om kommunfullmäktige har medgivit att en nämnds (t. ex. Kommunstyrelsen) sammanträden får vara offentliga, ankommer det därefter på nämnden själv att avgöra, om och vid vilka sammanträden allmänheten ska tillåtas närvara. Generella undantag har dock gjorts beträffande ärenden, som innefattar myndighetsutövning eller vilka det förekommer uppgifter, som omfattas av sekretess enligt Offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Sådana ärenden ska alltid handläggas inom stängda dörrar.

Österåkers kommuns lokala regelverk

Österåkers kommunfullmäktige har inte fattat något särskilt beslut rörande huruvida Kommunstyrelsen eller Kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträden ska, eller får, vara offentliga i sin helhet eller vid behandling av vissa ärenden.

Kommunfullmäktige har däremot genom antagande av Reglemente för Kommunstyrelsen (ÖFS 2011:13) i paragraf 13 reglerat "Närvaro- och yttranderätt". Bestämmelsen omfattar kommunfullmäktiges presidium, villkor för icke tjänstgörande samt vissa tjänstemän.

Fråga om ljudupptagningar vid Kommunstyrelsens samt Kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträden i förhållande till offentlighetsprincipen

Då en teknisk upptagning, t. ex. ljudupptagning vid ett sammanträde, utgör en allmän handling och därför omfattas av offentlighetsprincipens regelverk, måste frågan granskas i förhållande till KL:s bestämmelser om öppna sammanträden.

Enligt kommentarerna till KL är som huvudregel nämndsammanträden i princip slutna. Som ovan nämnts finns numera en möjlighet att ha offentliga nämndsammanträden. Denna möjlighet gäller dock endast nämndernas sammanträden i plenum, inte utskottssammanträden eller presidiummöte. När – och om – kommunfullmäktige har medgett offentlighet ligger det på nämnden att i sista hand avgöra vilka ärenden som kan handläggas vid ett offentligt sammanträde. Detta stämmer med dels den grundläggande kommunalrättsliga principen att nämnderna själva bestämmer vilka åhörare man vill ha, dels med en av grundstenarna i offentlighetsprincipen som innebär att varje myndighet (här: kommunstyrelsen) självständigt och med tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen som grund avgör gränserna för allmänhetens tillgång till det material som man förfogar över (*Källa: Kommunallagen med kommentarer och praxis, femte upplagan, Lena Dalman m.fl.*).

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen anser att en utveckling, som innebär ett upprättande av allmän handling i form av ljudupptagningar vid Kommunstyrelsens samt Kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträden, inte ligger i linje med grundlagen och lagstiftarens intentioner gällande när och i vilken omfattning nämnds- och utskottssammanträden ska göras tillgängliga för allmänheten.

Vidare förs protokoll vid sammanträdena i Kommunstyrelsen och dess utskott. Protokollet ska, i enlighet med KL:s bestämmelser, bl. a. redovisa de ärenden som behandlas, vilka förslag och yrkanden som lagts fram och inte tagits tillbaka, i vilken ordning ordföranden har lagt fram förslag till beslut, genomförda omröstningar och hur de har utfallit, vilka beslut som har fattats, vilka ledamöter som har deltagit i besluten och hur de har röstat vid öppna omröstningar, samt vilka reservationer som har anmälts mot besluten.

Förvaltningen gör, med hänvisning till vad som ovan anförts, bedömningen att det inte ska ske någon regelmässig ljudupptagning under sammanträden i Kommunstyrelsen och Kommunstyrelsens arbetsutskott. Vidare utvisar protokollen på ett fullödigt sätt vad som skett under sammanträdena och det är de utsedda protokollsjusterarna som har till ansvar att bekräfta att protokollet rätt återger vad som hänt och förevarit under sammanträdet.

Avslutningsvis vill förvaltningen peka på möjligheten att det i och för sig inte finns något som hindrar att en enskild ledamot i Kommunstyrelsen eller dess utskott, på förhand inhämtar ett godkännande om ljudupptagning samt att ledamoten i sådant fall använder sig av egen teknisk utrustning. Inhämtande av godkännande är nödvändigt med hänsyn till att det i förekommande fall finns ärenden vilka omgärdas av sekretess eller rör enskilda individer.

Peter Frème
Kanslichef